

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘)

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กรมการศาสนาได้มีหนังสือสอบถามความคิดเห็นต่อประเด็นของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๑ หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งความคิดเห็น จำนวน ๑๑ หน่วยงาน

๑.๒ รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นเวลา ๓๐ วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ในการรับฟังความคิดเห็น คือ ประชาชนโดยทั่วไป และมีผู้มาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๒ ราย

๑.๓ รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการศาสนา (www.dra.go.th) ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นเวลา ๓๐ วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ในการรับฟังความคิดเห็น คือ ประชาชนโดยทั่วไป และมีผู้มาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ ราย

๑.๔ กรมการศาสนาได้มีหนังสือสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อประเด็นของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘) จากหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๑๘ หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งความคิดเห็น จำนวน ๑๓ หน่วยงาน (ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ ถึง กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

๒. ความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	✓		นำเสนอต่อมหาเถรสมาคมแล้ว มีมติรับทราบ และเห็นชอบตามที่กรมการศาสนาเสนอ
๒. พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	✓		๑) ร่างแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐๖ ควรตัด คำว่า “อย่างยิ่ง” ออก เนื่องจากไม่อาจรู้ได้ ว่าการกระทำในระดับใดจึงจะถือได้ว่าเป็น การกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง และเห็นว่า การกระทำอันไม่สมควรเพียงเล็กน้อยก็ถือ ว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว ๒) มาตรา ๒๐๘ ควรแก้ไขข้อความ “เพื่อให้ ได้ไปรับทรัพย์หรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเอง หรือผู้อื่น” เป็น “เพื่อให้ได้ไปซึ่งทรัพย์หรือ ประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น”

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๓. ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	✓		เห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
๔. เปรียญธรรมสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ	✓		<p>๑) มาตรา ๒๐๖ ควรตัดคำว่า “อย่างยิ่ง” ออก เนื่องจากอาจมีปัญหาในการตีความ หากผู้กระทำความผิดไม่ถึงขั้น “อย่างยิ่ง” ก็ไม่ เป็นความผิด</p> <p>๒) มาตรา ๒๐๖ ควรตัดคำว่า “หรือ” ออก ใช้คำว่า “และ” แทน</p> <p>๓) ๓. มาตรา ๒๐๘ ควรตัดคำว่า “ผู้นั้น ออก” และเปลี่ยนจาก ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท... เป็น “ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท”</p>
๕. สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิก แห่งประเทศไทย	✓		<p>๑) มาตรา ๒๐๖ ไม่มีเจตนาเพื่อป้องกันวัตถุ หรือศาสนาของแต่ละศาสนา แต่น่าจะมีเจตนา รณณ์ปกป้องความรู้สึกของประชาชนที่นับถือศาสนา มากกว่า ดังนั้น การส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพ และมีความศรัทธาในหลักศาสนาเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ก็จะเป็นหนทางที่ดีโดยไม่จำเป็นต้องใช้กฎหมาย</p> <p>๒) มาตรา ๒๐๘ วรรค ๒ ผู้บังคับใช้กฎหมาย จำต้องมีความรู้เรื่องศาสนาต่าง ๆ และใช้ด้วยความรอบครอบ</p>
๖. สภาคริสตจักรในประเทศไทย		✓	<p>๑) มาตรา ๒๐๖ มีความเห็นว่า ไม่เหมาะสม เนื่องจากคำสอนของแต่ละศาสนา มีความแตกต่างกันและเพิ่มเติมนี้มีความหมายกว้าง อาจทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม และอาจลุกลามจนถึงขั้นเป็นสงครามศาสนา</p> <p>๒) มาตรา ๒๐๘ การแต่งกายเลียนแบบ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมแล้วทั้งเนื้อหาและบทกำหนดอัตราโทษ</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๗. มูลนิธิเซเว่นเดย์แอ๊ดเวนตีส แห่งประเทศไทย	✓		เห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
๘. สมาคมศรีครูสิงห์สภา	✓		เห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
๙. คณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทย	✓		<p>๑) มาตรา ๒๐๖ “ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ แก้วัดหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาหรือบัพญญัติของศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการล้อเลียนลบหลู่ เหยียดหยาม ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญหรือกระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่งต่อวัดหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาหรือบัพญญัติของศาสนา หรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการล้อเลียน ลบหลู่ เหยียดหยาม ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญแห่งบัพญญัติของศาสนา หรือเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>เพิ่มวรรคสอง “ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำให้โดยการใช้เสียงหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียงหรือ สิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p>
๑๐. สำนักพราหมณ์พระราชครู ในสำนักพระราชวัง	✓		เห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๑. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	✓		<p>เห็นด้วยกับการมีกฎหมายควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบุคคลที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา โดยมีข้อสังเกตดังนี้ ๑. มาตรา ๒๐๖ ที่มีการเพิ่มข้อความคำว่า “ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ” และ “การกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง” เนื่องจากเป็นการยากที่จะกำหนดความชัดเจน อาจจะทำให้เกิดการนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเหยียดหยามศาสนา มาเป็นเครื่องมือเพื่อใช้กำจัดผู้มีความเห็นต่างทางศาสนาหรือทางการเมืองได้ ซึ่งจะทำให้ศาสนามัวหมองได้ พิจารณาตามคำพิพากษาประกอบกับในปัจจุบันศาสนาควรเป็นสิ่งที่สามารถกล่าวถึงและวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ทั้งนี้ คำว่า “เหยียดหยามศาสนา” ตามแนวคำพิพากษาของศาลฎีกา ย่อมหมายความรวมถึงการกระทำอันมีลักษณะเป็นการดูหมิ่นหรือล้อเลียนทั้งในรูปแบบลายลักษณ์อักษร วาจา หรือกริยาอยู่แล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๐๗/๒๕๕๐, ๗๑๒๕/๒๕๕๗) จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขมาตรา ๒๐๖ อีกแต่ประการใด</p> <p>๒. การเพิ่มวรรคสองมาตรา ๒๐๘ เห็นชอบด้วยให้มีการเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ เป็นบททศกรรจ์ แต่มีข้อสังเกตที่มีข้อความระบุว่า “ไปแสวงหาประโยชน์ที่มีชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ได้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดต่อตนเองหรือผู้อื่น” นั้นข้อความดังกล่าวย่อมมีความหมายทำนองเดียวกับบทนิยามศัพท์ คำว่า “โดยทุจริต” ดังนั้น เห็นควรใช้ถ้อยคำว่า “โดยทุจริต” แทนที่ข้อความดังกล่าว เพื่อความกระชับชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๒. กระทรวงการคลัง	✓		<p>ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตต่อมาตรา ๒๐๖ ดังนี้</p> <p>๑. การแก้ไขเพิ่มกฎหมายโดยกำหนดเพิ่มเติมประกอบของความผิดในส่วนของการกระทำให้มีความหมายกว้าง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาที่ผู้กระทำไม่มีเจตนาที่จะก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงลบต่อศาสนา แต่ต้องมีความรับผิดชอบทางอาญา เพื่อให้เกิดความชัดเจนอาจพิจารณาเพิ่มเติมกำหนดองค์ประกอบการกระทำ ความผิดโดยให้ผู้กระทำต้องมีเจตนาพิเศษ หรือมูลเหตุ ชักงูใจในการกระทำเพื่อ ล้อเลียน ดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ จึงเป็นความผิดตามร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว</p> <p>๒. กรณีการแก้ไขโดยบัญญัติเพิ่มเติมคำว่า “ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ” และ “การกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง” ซึ่งถ้อยคำดังกล่าวมีลักษณะไม่แน่ชัด มีขอบเขตกว้าง อาจพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงถ้อยคำ ในร่างพระราชบัญญัติฯ ให้เกิดความชัดเจน</p>
๑๓. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	✓		<p>๑. มาตรา ๒๐๖ หากมีการปรับแก้ไขตามความดังกล่าว น่าจะเป็นการครอบคลุมประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของสังคมที่มีการพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นการปกป้องคุ้มครองศาสนา อันเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนผู้นับถือศาสนาทุกศาสนา</p> <p>๒. เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเป็นมาตรการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำผิดทางหนึ่ง</p>
๑๔. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	✓		<p>ไม่ขัดข้องในหลักการ ในการแก้ไขเพิ่มความผิดมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๘ วรรคสอง เนื่องจากจากกรณีวัตถุประสงค์เป็นการปกป้องคุ้มครองศาสนาจากการกระทำของบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๕. กระทรวงคมนาคม	✓		ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. มาตรา ๒๐๖ และเพิ่มเติมวรรคสองมาตรา ๒๐๘ เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญายังไม่ครอบคลุมการกระทำที่เกี่ยวกับศาสนา
๑๖.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๖.๑ สำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๖.๒ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	✓	✓	<p>เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม</p> <p>๑. มาตรา ๒๐๖ การเพิ่มข้อความ “การกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง...” ควรกำหนดแนวทางลักษณะ หรือรูปแบบของการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการกระทำที่ไม่สมควรอย่างเพิ่มเติมด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อลักษณะของฐานความผิดดังกล่าว</p> <p>๒. มาตรา ๒๐๘ เห็นควรกำหนดค่านิยม ของการกระทำที่ให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาให้ชัดเจน เนื่องจากมาตรา ๒๐๘ วรรคหนึ่งบัญญัติถึงนักบวชในศาสนาอื่นด้วย ซึ่งการกระทำในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาหนึ่งศาสนาใด อาจไม่เข้าข่ายเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาอื่นด้วย</p> <p>๑. การเพิ่มเติมเนื้อหามาตรา ๒๐๖ เป็นการตีความที่กว้างเกินไปอาจทำให้มีปัญหาการบังคับใช้ เห็นว่า มาตรา ๒๐๖ เดิม ได้ครอบคลุมการกระทำของบุคคลอันเป็นการไม่เคารพศาสนาชัดเจนอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมเนื้อหา แต่อย่างไร</p> <p>๒. มาตรา ๒๐๘ ไม่มีความเห็นแต่อย่างไร</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๖.๓ สำนักงานนโยบายและแผน	✓		<p>๑. เห็นด้วยในหลักการ มีข้อสังเกตว่าควรตัดถ้อยคำ “...หรือการกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง...” ออก เนื่องจากคำว่า “...การกระทำด้วยประการใด ๆ ...” มีความหมายครอบคลุมอยู่แล้ว</p> <p>๒. การเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ มีความเหมาะสมแล้ว</p> <p>๓. เห็นควรกำหนดให้มีคำนิยามคำว่า “ลือเลี้ยน” และคำว่า “เหยียดหยาม” เพื่อให้เกิดความชัดเจน เนื่องจากการกระทำใด ๆ ต่อวัตถุหรือสถานอันที่เคารพของศาสนา เป็นเรื่องละเอียดอ่อนจึงต้องใช้ความระมัดระวัง</p>
๑๖.๔ องค์การสวนพฤกษศาสตร์	✓		เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่มีความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแต่อย่างใด
๑๖.๕ กรมควบคุมมลพิษ	✓		ไม่ขัดข้องต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด
๑๖.๖ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	✓		<p>๑. เพื่อป้องกันไม่เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ทำให้เสื่อมเสียต่อศาสนา เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖</p> <p>๒. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแต่งการเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักรบต หรือ นักรบวช และไปกระทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อศาสนา เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๘</p>
๑๖.๗ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	✓		<p>๑. กรณีการเพิ่มเติมความผิด ตามมาตรา ๒๐๖ เห็นด้วยในหลักการดังกล่าว</p> <p>๒. กรณีการเพิ่มวรรคสอง ของมาตรา ๒๐๘ เห็นควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางการหรือแนวทางการดำเนินงานควบคู่ไปกับการทบทวนแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๖.๘ กรมทรัพยากรน้ำ	✓		เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อคิดเห็นในการแก้ไขมาตรา ๒๐๖ ข้อความว่า “กระทำการอันไม่สมควรอย่างยิ่ง” อาจเกิดปัญหาในการตีความได้ว่า การกระทำใดเป็นการกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง
๑๖.๙ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	✓		เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกต ดังนี้ ๑. เห็นควรดำเนินการให้สอดคล้องกับคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง กำหนดโทษทางอาญา ในกฎหมาย ๒. ตามมาตรา ๒๐๖ (ที่แก้ไข) องค์ประกอบภายนอกแห่งความผิดทางอาญาเห็นควรกำหนดองค์ประกอบแห่งความผิดทางอาญาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตามมาตรา ๒๐๘ วรรคสอง(ที่เพิ่มเติม) มีความเห็นด้วยที่จะลงโทษให้หนักขึ้น สำหรับผู้ที่มีเจตนาแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุสามเณร นักรบพรต หรือนักบวชในศาสนาโดยมิชอบ
๑๖.๑๐ กรมป่าไม้	✓		เห็นด้วยกับประเด็นการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับศาสนา มาตรา ๒๐๖ และเพิ่มวรรคสองของ มาตรา ๒๐๘) ตามที่กรมการศาสนาเสนอ
๑๖.๑๑ องค์การสวนสัตว์ แห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์	✓		เห็นชอบ กับการแก้ไขมาตรา ๒๐๖ และการเพิ่มของวรรคสองของมาตรา ๒๐๘

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๗. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม		✓	<p>๑. การแก้ไขมาตรา ๒๐๖ การบัญญัติเพิ่มบทบัญญัติดังกล่าว อาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความว่าการกระทำในลักษณะใดจะถือเป็นการล้อเลียนดูหมิ่น ทำให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญหรือการกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง</p> <p>๒. ประเด็นเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ การบัญญัติเพิ่มโทษสำหรับความผิดดังกล่าว อาจจะไม่มผลต่อการระงับการกระทำความผิดได้ ซึ่งการระงับยับยั้งการกระทำความผิดย่อมขึ้นอยู่กับการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสำคัญ</p>
๑๘. กระทรวงมหาดไทย	✓		<p>๑. การแก้ไขมาตรา ๒๐๖ เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมตัวบทเพื่อกำหนดให้การกระทำใดเป็นโทษเพิ่มเติม จึงต้องคำนึงถึงบทลงโทษที่เหมาะสมและได้สัดส่วนแตกต่างกันไป</p> <p>๒. การเพิ่มเหตุการณ์โดยบัญญัติมาตรา ๒๐๘ วรรคสองเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้การแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช จึงมีความเหมาะสมและสามารถกระทำได้ ทั้งนี้ เนื่องจากกรณีการแก้ไขมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๘ เป็นกฎหมายที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน ประกอบกับกฎหมายที่โทษทางอาญา จึงจำเป็นต้องพิจารณาโดยรอบคอบและรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนอย่างระมัดระวังต่อไป</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
๑๙. กระทรวงยุติธรรม	✓	✓	<p>๑. การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ เดิม มีลักษณะเป็นการครอบคลุมไปถึงการกระทำอันมีลักษณะเป็นการล่อเลียนหรือดูหมิ่น ซึ่งเป็นการใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนและเป็นไปตามความมุ่งประสงค์ในการกำหนดความผิดนี้ โดยไม่จำกัดลักษณะของการกระทำหรือพฤติกรรมที่อาจมีรูปแบบที่หลากหลายหรือเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย จึงเห็นคงมาตรา ๒๐๖ ได้ตามเดิม</p> <p>๒. การแก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๐๘ เห็นว่า เป็นการเพิ่มโทษลงโทษด้วยเหตุกรรจ์ เพื่อการป้องปรามมิให้มีการแต่งกายเลียนแบบภิกษุสามเณร นักรบรต หรือนักบวช เพื่อไปกระทำ ความผิดอื่นในลักษณะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบหรือการกระทำการใด เสื่อมเสียต่อศาสนาจึงเห็นชอบในหลักการ แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ได้บัญญัติให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็นและพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงเท่านั้น การกำหนดโทษทางอาญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงหลักการกำหนดโทษทางอาญาที่เหมาะสม</p>
๒๐. กระทรวงแรงงาน	✓		<p>๑. การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ เห็นด้วยในหลักการ เนื่องจากเป็นการป้องปรามมิให้บุคคลกระทำการอันไม่เหมาะสมที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนา อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตบางประการว่า การกำหนดให้การกระทำใดๆ อาจก่อให้เกิดการตีความกฎหมายที่ไม่ชัดเจน กล่าวคือ การบัญญัติในลักษณะนี้ ยังไม่มีความชัดเจนแน่นอนซึ่งอาจขัดหรือแย้งหลักการพื้นฐานของกฎหมายอาญา เพราะเป็นกฎหมายที่ กระทบลสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยตรง</p>

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
	✓		๒. การเพิ่มวรรคสองมาตรา ๒๐๘ เห็นด้วย ในหลักการ เนื่องจากเป็นการป้องปรามมิให้ บุคคลใดแต่งกายเลียนแบบภิกษุ สามเณร นักรบ หรือนักรบวช ไปกระทำความผิดให้ เกิดความเสื่อมต่อศาสนาหรือเพื่อไปแสวงหา ผลประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย
๒๑. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	✓		เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว
๒๒. กระทรวงสาธารณสุข	✓		เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว
๒๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	✓		เห็นด้วยในหลักการตามประเด็นการรับฟัง ความคิดเห็น อย่างไรก็ตาม การกำหนดโทษ ทางอาญานั้น อาจต้องพิจารณาให้สอดคล้อง กับคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนา กฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษทางอาญาใน กฎหมาย
๒๔. กระทรวงพาณิชย์	✓		ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้ ๑. ร่างมาตรา ๒๐๖ ควรเพิ่มเติมคำว่า “โดยประการที่น่าจะทำให้ศาสนาเสียหาย” ในตอนท้ายของร่างดังกล่าว เนื่องจาก “การกระทำอันไม่สมควรอย่างยิ่ง” อาจจะ ไม่ถึงกับทำศาสนาเสียหาย ๒. ตามร่างมาตรา ๒๐๖ ที่แก้ไขให้ครอบคลุม ถึงการกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการ ล้อเลียนหรือดูหมิ่นศาสนานั้น อาจเป็นการ กำหนดองค์ประกอบความผิดที่ไม่ชัดเจนและ อาจเกิดปัญหาในการตีความ จึงควรกระทำ เพียงเท่าที่จำเป็นและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ของประชาชน

๓. ความเห็นจากประชาชนทั่วไป

๓.๑. รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

ประเด็นที่ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ มีความเห็นดังนี้

- ๑) เห็นด้วย จำนวน ๖ ราย
- ๒) ไม่เห็นด้วย จำนวน ๔ ราย

ประเด็นที่ ๒ เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘

- ๑) เห็นด้วย จำนวน ๙ ราย
- ๒) ไม่เห็นด้วย จำนวน ๒ ราย

มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินสมควร เป็นการนำเอาศาสนา มาปนกับรัฐจะทำให้ประชาชนเสื่อมความศรัทธาในศาสนาในระยะยาว และจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ไม่หวังดี นำเอากฎหมายมาถล่มแก่งกัน อาจทำให้กระทบต่อความมั่นคงของสถาบันศาสนาได้

- ควรมีการพิจารณา กรณีสงฆ์ หรือนักบวชที่กระทำผิด เมื่อพ้นจากเพศนักบวช ควรได้รับโทษทางอาญาที่สูงขึ้น เพื่อความตระหนักและจะเป็นประโยชน์ต่อศาสนา สังคมส่วนรวม

๓.๒ รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการศาสนา

ประเด็นที่ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐๖ มีความเห็น ดังนี้

- ๑) เห็นด้วย จำนวน ๓ ราย โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- ความเชื่อความศรัทธาในศาสนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนทางความรู้สึกของคน ในสังคม ซึ่งง่ายต่อการก่อความขัดแย้งให้เกิดขึ้นได้ การมีกฎหมายดังกล่าวเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกัน ความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

- เนื่องจากวัตถุ หรือสถานที่สำคัญทางศาสนา เป็นสิ่งที่ผู้ที่นับถือศาสนานั้น ๆ ให้ความสำคัญ เลื่อมใส ศรัทธา การกระทำที่เป็นการล้อเลียน หรือดูหมิ่น จึงไม่เหมาะสม และอาจก่อให้เกิด ความเข้าใจผิด หรือความไม่เข้าใจของผู้ที่นับถือศาสนาที่ต่างกันด้วย

- ศาสนาเป็นสิ่งที่มีความเคารพนับถือ การดูหมิ่นหรือล้อเลียน ถือว่าเป็นการกระทำ อันไม่สมควร

- ๒) ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ ราย โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- เนื่องจากอาจกระทบกับงานศิลปะสมัยใหม่

ประเด็นที่ ๒ เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๒๐๘

- ๑) เห็นด้วย จำนวน ๔ ราย โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- เพื่อจับพระปลอมที่มีอยู่ในปัจจุบัน

- เป็นไปเพื่อการปกป้องศาสนา และป้องกันการกระทำผิดอาญาโดยใช้ศาสนา

เป็นเครื่องมือ

- เนื่องจากบุคคลที่แต่งกายเลียนแบบนักบวช นอกจากจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแล้ว ยังอาจก่ออาชญากรรม หรือเรื่องเสื่อมเสียต่อบุคคลอื่นที่หลงเชื่อได้ โดยสามารถเห็นตัวอย่างจากในข่าวซึ่งปัจจุบันก็มีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

- นักบวชที่แต่งกายเป็นนักบวช เพื่อมุ่งหาทรัพย์สินเข้าตัว มักไม่เหมาะไม่ควร ซึ่งจะทำให้ศาสนานั้น ๆ เสื่อมเสีย จึงควรมีการปรับและจำคุก

๒) ไม่เห็นด้วย - ไม่มี